

מחשבת ישראל

לבתי ספר דתיים

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד.
לכל שאלה – 20 נקודות; $(20 \times 5) = 100$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
- ד. הוראות מיוחדות: כתוב תשובות קצרות ובהירות. בסס את דבריך על המקורות שלמדת.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

ענה על חמש מן השאלות 1-6 (לכל שאלה – 20 נקודות).

1. א. ריה"ל, ספר הכוזרי, מאמר ראשון
 על פי ריה"ל, יש כמה הבדלים בין הדרך שבה נוצרה הדת היהודית ובין הדרך שבה נוצרו שאר הדתות.
 כתוב שני הבדלים. (10 נקודות)
 ב. הראי"ה קוק, אורות, למהלך האידאות בישראל
 (1) על פי הראי"ה קוק, מדוע עם ישראל צריך מדינה? הסבר את תשובתך.
 (2) לדעתך, האם מדינת ישראל כיום מגשימה את החזון של הראי"ה קוק? נמק את תשובתך באמצעות דוגמה משלך.
 (10 נקודות)
2. א. רס"ג, אמונות ודעות, הקדמה
 (1) תלמידת אולפנה שוחחה על ענייני אמונה עם בת דודתה שאינה מאמינה בה'. השיחות האלה גרמו לתלמידה ספקות באמונתה.
 רס"ג מציין שתי סיבות לעיון בענייני אמונה.
 לדעתך, איזו סיבה נוגעת למקרה המתואר? הסבר את תשובתך.
 (2) כתוב את הסיבה האחרת של רס"ג לעיון בענייני אמונה.
 (10 נקודות)
 ב. רבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן
 (1) על פי רבי נחמן מברסלב, מהי הדרך הנכונה להגיע אל התכלית והשלמות, ומהי הדרך שאינה נכונה?
 הסבר את תשובתך.
 (2) עם איזו דרך אתה מזדהה? נמק את תשובתך.
 (10 נקודות)
3. א. רמח"ל, מסילת ישרים, הקדמה
 (1) על פי הרמח"ל, מדוע האנשים החכמים עוסקים יותר בלימוד הטבע, ההנדסה וההלכה ופחות בלימוד היראה, האהבה והדבקות בה?
 (2) הרמח"ל מביא פסוקים אלה: "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפֹּשְׁנָה, אז תבין יראת ה'".
 הסבר את הפסוקים, וכתוב מה הוכיח הרמח"ל מפסוקים אלה.
 (10 נקודות)
 ב. הרב דסלר, מכתב מאליהו
 הרב דסלר כתב כי "ישנן חמש דרכים בקיום מצוות האמונה".
 הסבר שלוש מן הדרכים האלה. (10 נקודות)

4.

א.

ריה"ל, ספר הכוזרי, מאמר שלישי

על פי ריה"ל, הסבר את הדמיון בין התפילה ובין גשם היורד על הארץ. (10 נקודות)

ב.

הרב סולוביצ'יק, קול דודי דופק

(1) על פי הרב סולוביצ'יק, איוב היה צריך לתקן שני דברים במידת החסד שלו בעקבות הייסורים שבאו עליו.

כתוב אחד משני הדברים האלה.

(2) ציין מהו המעשה שעשה איוב כדי לתקן את מידת החסד שלו. הסבר את תשובתך.

(10 נקודות)

5.

א.

רבנו בחיי, חובות הלבבות, הקדמה

(1) הסבר מה הן מצוות שכליות ומה הן מצוות שִׁמְעוּת.

(2) רבנו בחיי מוכיח על פי הַשֵּׁקֶל שיש חובות הלבבות. כתוב הוכחה אַחת.

(10 נקודות)

ב.

הראי"ה קוק, אגרות הראי"ה

"שני דברים עיקריים ישנם שהם יחד בונים קדושת ישראל".

(1) כתוב מה הם שני הדברים האלה, והסבר כל אחד מהם.

(2) חז"ל השתמשו בדימוי של חמור כדי לתאר את תקופת הגאולה ("חמורו של משיח").

על פי הראי"ה קוק, מהו הקשר בין הדימוי לחמור ובין שני הדברים שכתבת בתת-סעיף (1)?

(10 נקודות)

6.

א.

רמב"ם, פירוש למשנה

הסבר שלוש עיקרים מתוך י"ג עיקרי האמונה שכתב הרמב"ם. (10 נקודות)

ב.

חזון איש, אמונה וביטחון

(1) על פי החזון איש, מהי הטעות בהבנת המושג "ביטחון"?

(2) מהו ההבדל בין אמונה ובין ביטחון?

(10 נקודות)

בהצלחה!